

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

C 8913

MÉSINGASTI
KRISH
in
POPISOVANJE
PALESTINE
DRUGI NATIS.

V' GOETZI
Na prodaj per Paternolli
1845.

15

MÉSINGASTI

KRISH

IN

POPISOVANJE

PALESTINE

МІСЦЕ ПІСЬМА

КНИГА

77

КОЛЛЕКЦІЯ

ІНСТІТУТУ

136

С 8973

7 4. IV. 1957 / 429

STARSHEV PERVA SKERB.

Pred shešt sto léti sta shivéla kues Rihard ino knesinja Notburga na svojim starim gradu na gorazhini sterme skále. Dvoje otrok sta imela; prav zhedniga sina, ki mu je bilo Ladislav ime, ino salo hzher Katrizo. Perva skerb blagiga knesa ino bogabojezhe knesinje je bila svoja otroka ker-shanfko v' strahu boshjim srediti, in veliko sta si persadevála brumna, ponishna, pokorna ino bogabojezha otroka iméti. Per ufaki perloshnosti so skerbni starshi jima isvelizhanfki nauk dajali. Eniga dué, ravno je souze zhres hribe persijalo, gredó kues s' svojima otrókama na polje, spomladi je bilo, gledat, kako se pomlad ljubo rodi, ino kako stvarniza ali natura novo obléko dobi. Otroka, kterima je bila lépa stvarniza famo zhudo, prafhata ozhéta, kdo je stvarnizi tako lepo obleko dal, ino kdo je tako lépe rumene roshize po polju nasadil? Ozhe, ko vidijo radovednost

otrozhizhkov, ino de jima lepota stvarnize serze
 možno gine, sazhnejo s' radovoljuim serzam
 otrokama praviti, de Bog, ljubi Ozhe nebeski
 je tisti, ki je vse, karkolj vidita, stvaril. On je zelo
 stvarnizo s' lepim zvetjem olepshal; on pobarva
 roshe na polju ino po fenoshetah ali travnikah;
 on jim daje tudi prijeten duh. On rézhe, de
 nam na drevesnih vejah shlahtno sadje sasoréva,
 ino de nam israšte dosti kruha is zherne semlje;
 pa tudi dobriga vinza is goriz. On je nauznil
 ptizhize lepó prepevati, de nas rasveseljujejo,
 on nam daruje vsiga, kar sa prebivalšhe ino sa
 shivesh potrebujemo. On vse lepó lepó naredi,
 de bi se njegovih del veselili, njega zbres vse
 ljubili ino nekdej k' njemu prifhli s'he v' veliko
 lepshi kraje, kakor so tu na semlji, kjér bomo
 per njemu tudi s'he vezh veselja vshivali, kakor
 ga tukaj vshivamo pod milim sonzam. Polni ne-
 beske radosti pokleknejo blagi ozhe s' svojima
 otrokama na koléna ino Bogá slavijo rekozh:

Hval' Bogá! darí veselje

Pófhle On zhes vfo semljó,

Vsè, kar mamó, smo prejeli

Skos Ozhétovo rokó.

Kadar so shé ozhe molitvizo dokonzhali, Ladislav she sam od sebe téle besede perstavi: « Tudi jes ino moja sestra te sahvaliya, ljubi Ozhe nebeshki! sa toliko veselja, kéto nama tvoja lépa stvarniza daje, od ktere se tvojo modrost, milost, ino vsigamogozhnost prav sposnati navuzhiva. » — Skerbni starshi, ker niso utegnili savolj opravka svoje otroke uzhiti, poshlejto hzher Katrizo v' kloster k' nunam v' fholo, Ladislavu pa ofkerbijo modriga ino brumniga uzhenika.

Ladislavov uzhenik so bili neki nevtruden dushni pastir, kateri so ga s' besedo ino s' sgleddam k' ponishnosti, brumnosti, pokorfhini, ino k' ljubesni do Bogá ino do blishniga vselej nagibali. Vezhkrat so mu rekli: « Brumnost je sa vse dobra, ker ima obljubo sadajniga ino prihodniga shivlenja. » Kadar je she Ladislav odrasil, mu brumen ozhe tale lep nauk dajo: »

Ljubi Ladislav, mladi vites!

Srezhen je zhlovek v' svoji nedolshnosti, dokler se s' nefrezhnim greham ne fosnáni, v' hudé tovarshije ne saide, ino se sapeljivzam omotiti ne da; kakor hitro pa tim v' roke pride,

fe mu mirno ferze v' mravliške pregrešnih
 shélj premení, ino s' ternjem nastlana pot je
 njegovo shivljenje. Sa to te ljubesnivo svarim,
 vari se takih prešhérnih sapeljivzov; sakaj oni
 so krivi preroki, sapeljivi ljudjé; ino « blagor
 zhloveku, ki po svetvanju hudobnih ne hodi,
 na poti takih grešnikov ne stoji, ino ne pošéda
 med takimi safmehovavzi. Oni bojo kakor prah,
 kteriga véter od semlje pomete. » Varuj se pa
 tudi skritih potuhnjenih hinavzov, oni so sgra-
 bljivi volkovi v' prijetnim ovzhjim oblazhilo;
 ino kdor se s' nijmi sprijasni, bo sgubil svoje
 pošhtenje ino isvelizhanje. Taki ljudjé so duš hna
 kuga, ki nevidama po svetu hodi ino ljudí morí.
 O koliko pošhtenih mladenzhov je she fkos
 nefrezhno kugo omotenih ino ostrupljenih, ko-
 liko nedolshnih dekliz ob divištvu ino pošhtenje
 okanjenih!! — Utihi pa tudi vselej strafti, hude
 ino grešhne navade svojíga ferza, strahovaj jih
 v' sazhétku, zhuj sam nad sebo, de ne samudish
 sam sebe *pokrepzhashti*, kadar po tebi veter hude
 fkušhnjave sahládi, sakaj: « Sovrashnik, veli sv.
 Peter, hodi okolj, kakor derézh lev, in ishe,
 koga bi pošherl. » Ohrani svoje nedolshno ferze,
 ino bodi vselej zhištih misel, besed ino djanj,
 sakaj « zhišta dušha vezh veljá, kakor vse, kar

na svetu s'he toliko zéno ima, » pravi moder Sirah. Vari se perviga greha ino beshi pred njim, sakaj: « kdor se perve stopinje ne boji, drugo nastopi, tretjo stori, in' skoraj do vrata v' hudobii tizhi. Perporozhi se Bogu, Marii devizi, ino svojimu svestimu Angelju - varhu, profi ga, de naj te pred gréham svesto varje, ino naj te vselej vodi po poti zhednosti ino svelizhanja. Pridejo pa shalofni dnevi, o ne obvupaj, ampak spomni se v' teshavah ino v' britkostih na Bogá vsmileniga Ozheta, de se njegova sveta volja godí. S' terplenjem hozhe Bog nas'ho brumnost, poterpeshlivoft ino pokorf'hino poskusiti; ako nas najde stanovitne, bomo najdlji per njemu tudi mi veliko plazhilo. S' terplenjem nas hozhe uzhiti sposnovati revfhino tega svetá, ino se njega bolj svesto dershati. » — Take koristne ino svelizhanfke nauke je dajal brumen ozhe svojimu dragimu sinu Ladislavu.

— Ljubi starfhi uzhite tudi vi tako svoje otroke, uzhite jih Bogá prav sposnovati, njegove zhudne dela premifhlovati, ino ga sa vse dobre sahvaliti. Bodite jim svesti angelji - varhi, uzhite jih modriga, brumniga ino lepiga sader-shanja, o'fstro ino modro jih svarite, ako grefhijo, zhe pa to ne pomaga, jih pa pravizhno straho-

vajte, ino sa nje neprenehama molite! Gorjé bo staršham, ki svojih otrok po kerfhanfko prav ne redijo, shivo gajshlo ali bizh si splétajo, ktéra jih bo kervavo tepla. « Slabo srejeni otrozi so kervave shibe sa réven svét ino starifhi ljudomorzi, ki svojih otrók prav srediti ne fkerbijo, » pravi sv. Bernard. « Pregréhe rastejo, v nebo sa mafhevanje vpijejo. Angelj boshji klizhe: joj ino gorje! ljudem savolj pohujšhanja mladiga svetá, ino isliya kupizo serdi boshje na semljo. » *)

NAJDEN SAKLÁD.

Nekiga dne sgodej sbudijo blagi knes Ladislava, ino grejo sh' njim ino s' drugimi strelzi na medvedov lov; sgodna daniza jim je prijasno na nebu migljala. V' veliki, temni dobravi se lov sazgne. Mladi Ladislav podá se globokeje v' dobrovo ino ko po njéj fém pa tjé hodi, kar sagleda per nekimu vrelzu mladiga medveda, berfh se v' germovje f' krije, ino vštireli po medvedi, pa ga ni sadel, medved sagromi, ino v' berlog sbeshi.

---

*) Skrivu. rasod. 16.

Ladislav hiti sa njim do berloga. Grosa ga spreha, ker premišluje visoke pezhine strašhniga berloga. Spomnivši se vsigamogozhnosti boshje, rezhe: « O Bog, kako modro si ti ta berlog napravil! »

Ko takó boshjo modrost premišluje, kar slifhi milo zhloveshko vpitje se proti sebi raslegati, oglaf v' visokimu velbu ali oboku strašhniga berlôga shalostno vpitje milo ponavlja. Slifhal je profiti: « O Bog! kdo si, vsmili se, vsmili se vboge sirote! » Ladislav je bil prav vsmileniga serzá, gre posabljozh vsiga straha tjekej, od kodar se shalostno vpitje raslega, ino najde, o frezhen saklad! nekiga mladiga moshá hudo ranjeniga. Od vsmilenja do nefrezhniga vnet Ladislav mu obéshe rano, sadéne ga na svoje rame, ino ga nese, kakor vsmilen Samarijan, v' grad. H' temu pridejo priljudni knes s' strelzmi k' domu, pa kako se vstrašhijo, ko videjo, nevedijozhi, kaj se je sgodilo, svojiga sina nekiga ptujza vsiga kervaviga proti gradu nesti. Shlahtni Ladislav v' kratkim rasodene nefrezho ptujza. Nesó ga v' hifho v' posteljo, ino mladi knes mu sam streshe, ino rano obe-suje. O koljko je veselje starshy nad vsmilenim serzam svojiga sina!

Ljubi otrozi! Bodite tudi vi tako vsmileni Samarijani, kakor je Ladislav bil. Vsmilite se vbogih, naj she bojo ptuji, ali domazhi, saj smo vsi bratje ino sestré, otrozi eniga Ozheta nebéfhkiga. Pomagajte jim, « saj Bogú posojuje tu, ktir ubogimu podelí, ino Bog mu bo s' obrestjo ali zhinshem povernil. » Sam Jesus vaf opominja k' vsmilenju do vbogih, ki pravi: « Karkolj enimu narmajnfhkih bratov storite, to ste meni storili; zlo she kupiza (kosarz) mersle vode svojiga plazhila sgubila ne bo. » Posebno pa vsmilite se revnih bolnikov, pomagajte ino postreshite jim, tolashite jih s' tim: « De Bog rani ino zéli, on vdari ino njegova mila roka bo spet sdravje dala. » Opominjajte jih k' terdnimu savupanju v' Bogá, v' Jesufa Kristusa, kateri je najboljshi pomozhnik v' bolesni. On sam klizhe ino vabi vse, fosebno pa bolnike k' sebi rekozh: « Pridite k' meni vsi, ki se trudite ino ste oblosheni, jes vaf bom poshível. »

Vsmilena knesova drushina shelí svediti od ranjeniga ptujza, kdo, od kodi je ino kdo ga je ranil? Vsi so svesto poslušháli kader nestrézhnik svojo nestrézhno ino krivizo dopoveduje rekozh: « Jes sim Konrad, nestrézhen sin Roberta is Knesnije . . . . .

Moj ljubí ozhe ino veliko drugih vitesov (shlahtnih gospodov) so v' Palestino v' sveto deshelo fhli, se tamkaj s' krivoverzi sa vero hrishaniga Jesufa bojvat, od tisti krat je sdaj dvajset let, pa ni sluha ne duha vezh od njih. Moja draga mati fo pred osmimi leti od fame shalofti umerli.

Grafhino ino vse premoshenje fo mi sapufili, ker sim edín delésh (erb) bil, pa moja shlahta me je fkos svijazhnoft ob mojo doto perpravila, verli toljke nefrézhe fhe fklenejo me umoriti.

Ravno tisto nozh, ko me je drugi dan sjutri usmileni Ladislav v' berlogi nadil, sim sbeshal is grada, pridem pôsno v' nozhi v' temno do-bravo k' nékimu voglarju, ki je tako usmilen bil, de me je pod streho vsel, ino mi vezhérje dal. She nisim shlize is rok poloshil, kar stopita dva bradafta nesnana moshá v' jispizo, me sgrabita, zhes prag svlézheta, ino me hudo ranita. V' bran sim se bil tiranfkiema mosháma postavil, pa - kaj, ker sim jima preslab bil. Komaj, komaj jima s' pomozhjó voglarja v' berlog sbeshim, od slabosti na tla padem, in zhakam sadne ure. Pa boshja previdnoft, o fkerbaa mati! kerf sim se v' roke perporozhil, mi je refhenika poslala. »

— Solsé ga polijejo po bledim mertvafhkim obrasu, vŕi prizhejozhi na glaf jokajo zhres njegovo nefrezho.

Po tém vseme nefrezhen Konrad krish v' roke, katirga je na perfah nosil, ino kufhne Kristusove presvete rane rekozh: « Ta sveti krish, na katerim je moj Svelízhar Jesuf Kristuf sa moje ino vesolniga svetá pregréhe umerl, le famo ta sv. Krish mi je ostal od moje tolike dóte, fhe ta krish bi mi bili vseli, pa ker je mesingasti, ino sa tolovaje malo zene imá, mi ga pustijo. Pa, kaj hozhem vézhi doto, kakor tebe moj krishani Jesuf, o bodi ti moja tolashba tako dolgo, dokler pridem k' tebi v' svete nébesa, kjer so moj ozhe ino moja mati. Ti pa usmileni Ladislav moj najboljšhi prijatel, vsemi po moji smerti ta mesingasti krish v' spomin mojiga hvaleshniga serza, ta, kerí je na krishi umerl, bo tvoje usmilenje, ktero si meni fkasal, tavshenkrat povernil, on bo tvoja pomozh ino tolashba vsaki zhaŕ, posebno v' fili. »

Kónrad dan na dan slabejšhi póstaja, ino sedmi dan umerje v' narozhju blagiga Ladislava. Ladislav vseme po njegoví smerti mesingasti krish, ga na svoje persi pertifne rekozh: » Do mojiga sadniga sdihleja bodi moj vodnik, moje

upanje ino tolashba v' britkih teshavah, Jesuf usmileni! »

Knesova drushina ne more posabiti sadnih besedi poboshniga mladenzha Kóurada, kateri je v' najboljših letih svoje mladosti dar satanfke lakomnosti nepravizhnim ljudem bil. Vezhkrat premishlujejo njegovo veliko nefrezho, ino strahno hudobijo lakomnih, ino ne millijo, de jih bo v' kratkim taka, ali she hujshi nefrezha sadéla.

KRISHATIJA.

Kristljani so sveto mesto Jerusalem spet sgrabili, Muhamedani si ga osvojijo, ino so kristjane netimileno hudo imeli. Vsdignili so se kerfhanški vojshaki is Evrope, Ludvik IX, Sveti imenovan, kralj Franzofke deshele, vezh drugih vitesov, ino knesov, se v' Palestino podajo vbogim kristljanam pomagat ino se sa sveto vero vojfkovat. S' njimi gré tudi mogozhni Rihard vseme svoje oróshje, opafhe svoj oster mézh, Bogu perporozhivshi sheno ino ljube otroke, ino gré s' svojimi vojshaki v' franzofko deshelo, kjér je kralj Ludvik s' veliko vojfkno trumo perpravljen, kristljanam pomagat iti.

Veliko bark na morji zhaka na krishanke. Ker so she vsi v' barkah bili, sapojejo duhovni

lepo pesem: « Pridi sveti Duh! . . . ino veselo odvešlajo. Jutrajuo sonze jim prijasno sveti, tavshent ino tavshent ljudi jim frezho volhi. Per-vestlajo na otók Zipern, kjer si shivesha sa prihodno nakupijo. Pa, o shalost! strafhna kushna bolésen se krishankov v' barkah loti, veliko vitesov pomerje. Usmileni kralj Ludvik sam obifkuje bolnike, jih tolashi ino osdravljuje. Vsi, vsi molijo ino profijo Bogá sa odvernenje kushne bolesni; Bog njih profhujo vslíshi, kuga nehá. — Sdaj napové Ludvik egiptovskimu kralju vojfko, ako kristjanov prostih ne storí, ino jim odvsetih krajev ino mést nasaj ne dá. Egiptovfki kralj odgovorí: « Jes ne dam odvsetih krajev ino mést nasaj, tudi kristjanov prostih ne storim. »

Zipern sapuštivfhi vestlájó proti Damieti. *) Ker proti méstu Damieui vestlajo, na enkrat se vsdigne hud vihar na morju, strafhne globozhine se odpirajo, kakor bresdni globoki, vsdigujejo valove, kakor hribe visoke, ki se na barke podirajo. Veliko krishankov v' globozhini strafhniga morja svoj grob najde. Po strafhni burji se spet

---

*) Damieti, mesto na reki Nil, najmozhnejfhi tabor v' egiptovfki desheli.

svedri, na Boga sauplijozli dovestlajo bliso mō-
zhniga mesta Damieti. Drugi dan sa rano (sgo-
daj) odmolijo jutrajno molitvizo, stopijo is bark
na fuho, ino se s' verstijo. Sdaj se hudí boj
sazhne s' Muhamedani, kateri so se s' veliko
armado krishankam v' bran postavili, krishanki
premagajo, neverniki padajo ino splasheni sbe-
shijo. Tabor Damieti si krishanki osvojijo, kri-
stjane is fushnosti refhijo, ino jim sgubljene
kraje ino mesta nasaj dajo. Ludvik sposnavshi
foséбно boshjo mozh per premaganju nevéni-
kov se podá ves ponisheñ s' svojimi vojfhaki v'
zerkvo, ino sahvali Bogà sa frezhne premaganje
Muhamedanov.

RICHARD V' SUSHNOSTI.

Zhlovek! veselje na svéti
Shalost ti rada grení,
Niso ne frezhni odsheti
Tudi najfrezhni nam dni.

Vsa vérna Evropa se veseli krishankov
junafhkih, ino povfodi hvalno pesem pojó sa
frezhno premaganje nevernikov ino refhenje
kriftjanov.

Pa krishankov vefelje se je v' shalofit fpro-
 menilo; kervave vojfke fhe konza ni. Muha-
 medani, neufmileno tiranfki ljudjé, bersh sberó
 veliko trumo vojakov, ino gréjo s' vfo mozhjo
 nad krishanke, katerih je malo fhtevilo bilo. Hud
 boj se sopet sazhne, krishanki omagujejo, Mu-
 hamedani premagajo, barke jim vsemiéjo, ino ma-
 homa vse pomorijo. Le famo imenitnejfhi vitese
 v' fushnoft shenejo, sa katere veliko fhumo dnar-
 jov dobiti upajo. Med fushnimi je tudi hudo
 ranjen Rihard bil. Nefrézha krishankov se v' krat-
 kim po evropejfkih deſhelah rasgláfi, vse shaluje
 ino po fvojih rajnih sdihuje. Marfkatera blaga
 knesinja premilo joka po fvojim rajnim knesu,
 kteri je v' globozhini ſtrafhuiga morja fvoj grob
 najdil; marfkatera mati sdihuje po fvojim raj-
 nim ſinu, ktiriga kri ptujo ſemljo barva; marf-
 ktir otrok obſhaluje preveliko nefrezho fvojiga
 dragiga ozheta, kteri v' tiranfki fushnofti jezhi.

Med tém ſe mir ſtori s' Muhamedani; vjeti
 bodo odkupleni ino is' fushnofti reſheni. Hudo
 ranjen Rihard pa je bil permoran v' bolnizi
 (ſhpitali) v' Egiptu oſtati, zhakajé sdravja ali
 ſmerti.

Bogabojezha Rihardova drushina (familia)
 své nefrezho blagiga knesa, de hudo ranjen

v' bolnizi v' fushnosti jezhi. Vsi se premilo jokajo, posebno pa shaluje shlahтна gospá Notburga.

Zhes dolgo sazhue Ladislav svojo mater tolashiti rekozh: « Ljuba mati! ne jokajte toljko, boshja volja se je sgodila, faj nam bo Bog spet pomagal, faj se On usmili, kjer je fila. » Jes posnam prav bogatiga moshà v' nafhi okoljfhini, Albert mu je imé, njemu hozhemo pol nafhiga premoshenja saštaviti, de nam le potrebno fhtevilo denarjev da, ljubiga ozheta is fushnosti refhiti, sakaj vse nafhe premoshenje ni toljko vrédno, koljkor nafh dragi, dragi ozhe. Shaloftna mati objamejo svojiga Ladislava, tér rekó: « Pojdi k' Albertu, profi ga, naj nam v' taki sili pomaga, saštavi mu polovizo nafhiga premoshenja, de homo le ozheta odkupili, ino se njegoviga prihóda hitreje veselili. Ladislav gré k' bogatimu Albertu, naredita písmo, v' kterim, mu polovizo premoshenja saštavi. Ladislav dobi potrebno fhtevilo dnarjev ozheta is fushnosti odkupit, pa ne vedó, kakó bi dnar v' Egipet poslali, ino kdo bi ga tjekaj nesl. Ker tako sim pa tje mislijo, Ladislav bersh fklene sam v' Egipet iti, ino svojiga ozheta odkupiti.

Mati mu branijo se v' toljko nevarnost podati, pa Ladislav se ne da pregovoriti, rekel je:

« Moja dolshnost je, ako ravno shivljenje sgubim, ozheta refhiti. Ta méfingasti krish, ktiriga na perfih nosim, bo moj vodnik, moja pomózh, moje vse. Drugi dan sa rano se na pot podá.

Ljubi otrozi! vidite, od kakfhine gorézhe ljubesni je bil Ladislav do svojiga ozhéta vnet, v' smertno nevarnost se sanje podá. O posnemajte njegov lep izgled, fkerbite sa svoje ljube starfhe, podpirajte jih s' podporo ljubesni ino usmilenja, povernite jim faj nekoliko dobrot, ktere so vam toljkokrat delili, in Ozhe nebeshki val bóde povfodi blagoslovil.

NOVO TERPLENJE.

Sjutre, preden se dan sóri, se podá Ladislav na pot. Slovojemozhi od ljube matere ino sestree Katrize, poklekne ino moli:

« Ozhe! ti mene ohráni,

Vodi me varno povfod,

Vfake nefrezhe me bráni

Ti si mogózhin Gospod.

Proti vezhéru pride s' teshavo na verh vifoke gore, njegov jésden kónj od terde hóje

opésha. Strafhna globozhina se pod njim odpira, sraven pa she saide ino pravo pot sgubi. Ker tako na gorazhini stoji in misli, kaj bi storil, kar stopi pred njega prav prijasen óvzhár, ino mladiga vitesa tako nagovori: « Shlahetni gospodizh! vi ste se sajshli, tukaj sterma pot v' strafhno globozhino dershi. « Ovzhar ga v' svojim fhotorju prenozhi, ter mu mleka ino sádja sa vezherjo da. Drugi dan sgodaj mu pot pokashe na zesto, ktera proti morju pélje. Ladislav se ovzharju sa postreshbo prav lepo sahváli, ino jésdi prav shidane volje naprej. Komej je lakomni Albert junakoserzhniga Ladislava hójo v' Egipt svedel, gre, o satanfka svijazhina! s' nekim krivizhnim moshem v' grad, Notburgo perfilit, de naj vse premoshenje s' gradam vred njemu sa posojene dnarje v' lást da, zhe ne, more pa posojilo v' ti uri verniti. Notburga, blaga kuesinja profi sa poterplenje, pa vse nizh ne pomaga.

Krivizhni mosh (pravdar je bil) bersh pisno tega sapopádka naredí! « Vse premoshenje s' gradam vred Albertu sa posojene dnarje bres, debi bil terjal, vlástim. » — Sdaj ji da pravdar pisno v' roke s' tim opominjкам, ako ne podpishe, bode hudo terpinzhena ino vmor-

jena. Pravizhna Notburga pa ostane nepremakljiva, rekla je: » Kako bi jes krivizhno pismo podpifala ino vama blagoshertnima vse premoshenje s' gradam vzed vlastila, ker moje ni, ampak zele drushine? Na to obá huda jesa tere, sgrabita eden Notburgo, drugi blago Katrizo, obe hudo terpinzhita, ino v' jézho pahneta.

Drugi dan proti vezhéru prideta neufmi lenza k' jézhi, odpreta jo, ino potégneta slabo Notburgo is jezhe, smert ji protita, ako sdaj list ne podpifhe, pa pravizhna Notburga se brani to krivizo storiti.

Sdaj obá ferd slómi; primeta Notburgo, versheta jo na tlá, jo oslepita, ino fhe v' temnejshi jezho síróto versheta.

Blaga Katriza je móгла materno nefrezho gledati, zhes katero se je premilo folsila. Tudi jo ranita, ino v' jézho nasaj porineta.

Sdaj si osvojit blage familie premoshenje, se gostujeta ino po kervizi savshivata ptujih rok kervavo blago, ne mislita na ojštro boshjo pravizo, kateri vjiti mogozhe ni.

LADISLAV V' SUSHNOSTI.

Ladislav frézhno dojesdi do primorja, ko

je barka ravno perpravljena štala v' Afriko se odpelati. Ker se tako veseló ves samákujen v' barki bres vsiga strahu pelja, kar pomisli na ljubo mater ino na sestro rekozi: « O moja ljuba mati ino sestra! molite sa me, de frezhno pridem na Afrikanfko primorfko dershavo. » Vesélo se barka she zheterti dan po morji siblje, mornarji veselujejo serzhno vóshnjo ino si veselizo pojó. No to pride kórmaniz (veslar,) ino prerokuje barkadarju strafhno burjo. Kar je prerokoval, je resniza bila. Kmalo po tém se stemni, huda ura se perblishuje, strafhni vihar vstane, ino valove, kakor hrube visoke vfdiguje, kateri vtonjenje barki protijo. Sdaj sazhne grometi, blisk sa bliskam, grom sa gromam vdarja, vsi trepézhejo, sdihujejo ino molijo v' barki od straha. Strafhna burja prelómi jadreno drevo, barka se verú, vsi mornárji so omótizhni ino vertoglavi. Zélo nozli hudi vihar hrúmi, le proti jutru se svedrí.

Pa kako se sazhudijo, kader deshelo sagledajo. Burja jili je na Tripolfko primorje sauefla. *)

Komaj roparfki Tripolitani kerfhanfho

*) Tripol je talovafka deshela v' Afriki v' freduim morju.

barko sagledajo, kar na njo planejo, vse vse pomorijo, ino premoshenje vsámejo. Tudi blagi Ladislav s' sul'zo hudo ranjen bres vřiga saveđenja s' smertjo rinja. Zhes dolgo se sbrihta, pa smertni pot ga polije, ker vse vse okoli sebe na morfki brégi pomorjeno vidi. Ker tako nefrezho pomorjenih mornarjev premišhluje. kar šifhi nekiga téle besede govoriti: « Je she kdo med vmorjenimi šiv, naj se oglaší? » Vbogi Ladislav rahlo sdihne: « O usmili, usmili se! » Na to pride k' njemu štar, štar mosh s' sivo brado, preišhe njegovo rano, pa kako se sazhudi, ko meřingasti krish na perših mladenzha najde. « Kristian ší, pravi štarzhek, sa te hozhem škerbeti. »

Bersh mu v' rano balsama vlije ino jo obéshe, po tem ga na svoje rame sadéne ino ga neše s' štraham pod sémljo v' neki berlog. V' berlogu mu poštljo is maha naredí, ga rahlo v' tajišto pološí, ino mu da malo prav dobriga vina, de se pokrepzhá, rekozh: « Sdaj le miren bodi, jutro te bom sopet obiškal, miřim, de ti bo she bolřhi, odéne ga s' svojo šúknjo, ino gré svoj pot. Drugi dan štarzhek sgodaj pride, mu obéshe rano, ga v' hiřho něše, ino sa-nj škerbí, de osdravi.

Zhes néke tjedne Ladislav osdravi, pa mile folsé ga polijejo, ker vidi de je fushen ljutnikov ali divjakov ino vsiga obropan; « Oh, kako bom jes, sdihuje blagi Ladislav, svojiga ljubiga ozhéta is egiptovfke fushnosti odkupil, ker sim sam fushen, ino toljke fhume denarjev obropan; o Bog usmili se!! » » »

LADISLAV IS SUSHNOSTI.

RESHEN.

Komaj de je Ladislav osdravil, je she mogel na polju teshko delati.

Vpréshen je bil sraven tiftiga starzheka v' en jarm, kateri mu je v' bolesni takó fkerbnó postregel. Kopala ino orala sta vkupej na polju, kakor per naf voli, ino eden drugiga tolashila v' táki nefrézhi.

Eniga dné moreta na visoko goro po dervá iti, is gorezhine visoke goré se dalezh dalezh okoli vidi. Sdaj sazhne sivi starzhek k' Ladislavi tako govoriti: « Moj dragi mladenezh! glej tam visoko goró, zhes taisto je is tih barbarfskih fél pot, katira v' Egipet peljá.

Ti si kristjan; de si takofhin, sim te sposnal,

kadar sim tvojo rano obesoval. Na tvojih perših sim najdel mešingasti krish, kterimu hvalo daj sa ohranjenje svojiga shivlenja. Krish, na katerim je nash Svelizhar Jesuf Kristuf vmerl, je tebe ovaroval pred smertjo. Tudi jes sim kristjan, ino vsaki dan na tihoma Boga molim ino k' njemu sdihujem sa pomozh ino sa poterpeshlivost «..... Sdaj le pojdi zhes te visoke goré v' Egipet svojiga ozheta ifkati. Bog te spremi! »

Ladislav objame siviga štarzhcka, obá se fšolsita, sahvali se sa vse dobrote, vseme jokaje od njega slovo, ino gre svoj pot. Starzhck sadene dervá na ramo, ino gre domú. Pa, joj! komaj de h' domu pride, ga she njegov gospod savolj mladenzha štrahuje, kje je? Ino ker meni, kar je tudi refuiza bila, de mu je on pot v' bég pokasal, vmori siviga fushniga štarzhcka njegov lastni gospod.

Shtir méfze je hodil Ladislav zhes šterme goré ino štrahne pušhave v' Egipet. Hudo se mu je na poti godilo, glad, shejo ino grosovitno vrozhino je terpel.

Ko pride v' Egipet na veliko reko Nil, vseme vodnika, de mu je pot kasal. Zhes dolgo prideta v' štrahno pušhavo, kjer so nesmerjene planjave rasbeljeniga peška. Ko tako po štra-

Thni pufhavi potovata, na nagloma vftane hud véter; kazhe se pod semljo v' kazhujake fkrivajo, divja svér rjove ino v' berloge beshi. Vodnik v' nebo pogleda ino obledi. Ladislav ga prafha, kai ti je, de fi tåko bled ino preftaffen? Vodnik rasodene prihodno nevarnost rekozh: « Vrozh veter, kakor plamen bo vftal, ktir s' fvojim ftrupam ljudi ino shivino mori. » Komaj vodnik nevarnost napove, she fonze otemni, le famo gorézhi króg se na nebu vidi. Sdaj vftane vrozh veter, kakor plamen, vodnik sagine ino ga ni vezh. Ladislav se prime sa neko seleno drevo, glavo v' semlo prepognajozh zhaka pofledno uró.

Dolgo v' nozh vrozh véter vlezhe; le proti jutru neha. Sa tém perlesejo ftrupne kazhe is kazhujakov, divja svér is berlogov, ino sazhe nevsmileno rjoveti. Levi (orofláni) rjovejo, de komaj odglaf ali hrum ponavlja njih ftrafhno rjojenje. Ladislav vsemi mefingafsti krish v' roke ino moli: « O moj Svelizhar Jefuf Kristuf! mogozhni Gofpod! vfelej fi bil moj pomozhnik ino refhenik v' nevarnosti, o pomagaj, pomagaj fhe sdaj meni v' tóljki fili ino v' nevarnosti. Tebe, ki gromezhimu gromu tihoto sapovefh, ino rjovezhe leve krotifh, profim refhi me! » Po tim vef

ferzhen vstane ino rezhe: « *Hodim naj po dragah smertniga mraka, bal se hude ne bom, ker si ti o Bog per meni!* » *)

Lubi bratje ino sestre! tudi vi ste popotniki pod milem sonzam, ki vezokrat po nevarnih potah, po dragah smertniga mraká hodite, o sberite si Jesufa Kristufa tovarsha, kakor si ga je sbral blagi Ladislav; naj bo on vaš vodnik, tolashnik ino pomozhnik v' vsaki nevarnosti ino v' fíli!!

PUSHAVNIK.

Ladislav gre ves boshji volji vdán svoj pot naprej, proti poldné pride k' neki stermiti gori, glad ino sheja ga hudo stiska. Ker tako po pufhavi okoli gleda, iskaje kako sadunofhno drevó ali kaki vreliz, de bi si shejo pogafil, kar sapási rjovezhiga leva k' neki pezhini hiteti. Gotóv, more óndi kaki vreliz biti, pravi Ladislav. Gre, kadar je she lev odshel, gledat, ino najde, o veselje! pod pezhino vreliz, is kateriga hladna voda isvira, sraven pa dateljuavo drevo polno satorjeniga sadja.

---

*) Pf. 22.

Glad ino shejo si bersh potolashi, ino gré vef pokrepzhán svoj pot naprej. Svézher, mrazhilo se je she, pride k' nekimu berlogu, vfedo se na kamen, ino fedézh vpehan vezherno molitvizo moli. Ko tako k' Bogu sdihuje, sagleda globokeje v' berlogi fkos raspozheno pezhovje (spranje) luzh se svetiti, Ladislav luzh sagledajozh se sazhudi ino savpije: « Kdo kóli si v' tim berlogu, vsmili se vbogiga pot sgresfhivfhiga popotnika! » Komaj isgovori, kar saflifhi prijeten glaf neke svete pesme se proti sêbi raslegati. Nebeshkiga petja glaf Ladislava vneme, sopet savpije; « O kristjan, sprejemi me! »

Na to si perfveti is berloga (grote) neki siv zhaštiven starzhek, njegov las se je svétíl ko frébro, njegova obleka je bila is palmoviga listja, ino Ladislava tako nagovori: « Ptujiz, Bog te sprimi! Tukaj vidish siviga starzhka, trepeti v slabosti ino starosti Blishej, blishej stopi v' Robertovi berlog, le s' meno pojdi. » Ladislav poln poshtovanja gre s' starzhkam v' berlog. Zhaštilivi starzhek mu prineso kruha, sadja ino vode, vfedeta se pod palmovo drevo, ino ptujza prafha: « Kako se she po sveti godi, ino katero nakljuzhje te je v' te nesnane nevarne kraje pripeljalo? » Ladislav rasodene

zhaftitlivimu starzhku svojo ino svojiga ozhéta Riharda shaloftno pergodbo. Po tém, ker je she pufhavnik njegovo shaloftno sgódbno ino ime svedal, jokajé Ladislava objáme ino rezhe: « Bog te sprimi, sin mojiga prijatla! sam Bog te je k' meni v' pufhavo prinesil, de bom tebi povernil tvojiga ozhéta meni storjene dobrote. Jes sim Robert, nefrezhen Robert is Knesnije, ki she dvajfit let tukaj v' pufhavi teshave terpim, moja shena ino moj sin Konrad me pa she sdavnaj mertvica objokujeta. »

Komaj Ladislav ime Konrada saflifhi, ga folse polijejo. Pufhavnik ga prafha, sakaj se tako premilo folsi? Oh! kaj bi se ne jokal pravi Ladislav, ker se sponim na vafhiga nefrezhniga fua Konrada. V' kratkim perpove Robertu shaloftno sgodbo niegove familie (rodovine.) « Vafha, shena, je djal, je od shalofsti sa vami umerla, vafh sin Konrad je pregnan od svoje lakomne shlahite is grada, ino vse dote obropan. Hudo ranjeniga sim najdel, ko sim na lovu bil, v' nékim berlogi s' smertjo rinjati. Na rame sim ga sadel, nefil na svoj dom v' grad, kjer je potem tudi v' kratkim vmerl. » Sdaj vseme Ladišlav menfingasti krish v' roko ino rezhe: » Ta menfingasti krish, ali ga she po-

snate? je na perših nosil, edina dédfhina od vsiga blaga, ta mešingasti krish je umirajozh v rokah imel; ino k' Jesusu sdihoval, na posledno ga je pa meni sporožhil, kteri je v' toljkih smertnih nevarnostih moj rešhenik bil. » Zhaštiven starzhek vseme krish v' roke, Jesufove rane kúšhne ino rezhe: « O šveti krish, Jesuf Kristuf! ki si pomozhnik v' smertni britkošti mojimu šnu Konradu bil, bodi tudi moj pomozhnik sdaj v' posledni uri, « to isrezhe ino — vmerje.

Nobeno vpitje, nobeno klizanje ga ni obuditi samoglo, ne sdràmiti is smerniga spanja, fhel je v' svete nebefa vshivat plazhilo svojiga truda. Ladiflav jamo iskoplje, dene truplo brumniga Roberta v' grob, s' perštjo ga sagerne, na grob poklekne ino moli sa njegovo dušho.

RIHARD IS SUSHNOSTI

REŠHEN.

Drugi dan sa rano gre Ladiflav, prav shalosten je bil, svoj pot naprej. Zheterti dan pride proti poldné k' neki hišhizi, pred hišhizo najde delavno gospodinjo, prav rasgovorna je bila. Po kratkim govorjenju od nje sve, de so njegov ozhe komaj pol ure hodá od ondi v' neki bol-

nizi ali špitalu. » Vezhkrat, je djala prijasna gospodinja, v' bolnizo sad na prodaj nosim ino ravno takšhniga starzhka, kakoršhniga mi ste popifali, vidim po dvorišhi sëm pa tje hoditi, ki zhaka odrefhenja is fushnosti Ladiflav se gospodinji prav lepo sahvali sa, to povést ino gre svoj pot naprej. Vef v' mislih se vfedo pod Palmovo drevo, ino sam seboj tako govori: « Kaj je meni sazheti, tolovaji so me ob dnar pripravili sa katirga bi imel ozheta odkupiti; prijatla tukaj nimam, de bi mi potrebno fhtevilo posodil; materi ino sestri na dom sa dnar pisati, ino njima mojo nefrezho rasodeti, ni svétvavno, sakaj zhes mojo nefrezho bi silno shalovale. »

V' taki fili vsemi mesingasti krish v' roke, kufhne Jesufove presvete rane rekozh: » O sveti krish; k' tebi jes perbeshim, pomagaj ino svetuj mi, kaj mi je storiti? » — Po tém objame inò kufhne sveti krish, ino na enkrat mu tà dobra misel v' glavo pade. » V' bolnizo pojdem bolnikam strèzh, per ti perloshnosti bom lahko s' ozhetam govoril, jim stregel ino shaloften stan jim polajshal. » Gre v' bolnizo k' vikshim zhes bolne fushne, ino ga profi sa flushbo v' bolnizi. Vikshi mu rad flushbo da,

Dolgo zhasa je stregel bolnikam, fosebno svojimu ozhetu, ne rasodejzoh, kdo de je. Riharda mladiga postreshnika prijasnost ino ljubesen fosebno gine, prafha ga sa ime ino kje je doma? Mladenzha folve polijejo, objame ozheta Riharda ino rezhe: » Jes sim-vafh sin-Ladiflav!.... » Vfi fushni se zhudijo zhes sgodbo. Vikfhi zhes fushne své sgodbo mladenzha, ga k' sebi poklizhe, ino ga prafha, kako je tû fem prifhel? Ladiflav bersh rasodene svojo nefrezho, rekel je: » Svoje domovanje sapustivfhi podal sim se zhes morje v' Egipet s' veliko fhumo dnarjev svojiga ozheta is fushnosti odkupit, pa na morji strafhna burja vftane, ino nafho Barko sanefe na Tripolfko primorje. Tripolitani planejo na njo; jo obropajo, ino vfe vfe pomorijo: le famo jes sim s' zhudno boshjo pomozhjo fhe per shivlenju ostal, ino sbeshal. Tukaj v' fhpitalu hozhem tako dolgo flushiti, dokler potrebne fhume ne saflushim, s' njo svojiga ozheta odkupit. Vikfhi, od toljke ljubesni otroka do starfhev vnet, bersh Riharda prostiga stori, ino toliko jima na pot da, de lahko domû prideta. Oba se serzhno sahvalita, ino grefta vesela proti domu, nevedijozha, v' kaki nefrezhi jih domà blaga familia zhaka.

PRIHOD

Sreznho prideta Rihard ino Ladislav v svojo deshelo. Ko prav vesela proti domovanju gresta, frezhata nekiga stariga siromáshkiga romarja, kateri je namenjen bil v' sveto deshelo iti, ino tam svoje grehe objokat, se spokorit, ino milost boshjo sadobit. Vsmileni Ladislav vbogiga romarja tako nagovori: » Vbogi romar, vsmilenja vreden! ti si namenjen v' Palestino v' sveto deshelo na boshji pot iti, pa vedi, de je silno nevarna ino teshavna pot tam tjé, teshko jo bosh dohodil. Le s' nama pojdi, prenozhil bosh nizoj per nas, sjutri pa snash svojo pot nastopiti. » Romar se k' njima v' vòs vfedé, ino govori: » Jes nisim vajniga vsmilenja vreden, tudi ne prijatla na svetu, de bi samogel me tolashiti, sakaj moja pregreha, moje hudodelstvo vpije k' Bogu sa mashevánje, ino le ojstro spokorjénimu mi sná Bog milostliv biti. » Ko se she bliso grada pelajo, kjer je Rihard ino Ladislav doma, romar obledi ino rezhe: » Postojta, moja vest me silno pezhe, kadar se k' temu gradu perblishujem. »

Na to obstojijo pred dvorishnimi vratmi, ino romar govori: » Jes sim Albert, nefrezhen

Albert, škos lakomnost, krivizo ino flifkanje vbogih sirot sim si svojo vest podshgal, de sdaj od nje hudo preganjan nikjér pokoja ne najdem. Lakomnost je pomorila v' mojemu serzu vse dobro. Nozh ino dan sim hrepenil po zhasnim blagi, dnar sim kùpzhál, tako dolgo, dokler me je peklenfki fatan zhifto v' svoje saderge vjel. Ni se mi vsmilila nobena nedolshnost nobena síróta, satorej tudi jes nisim vsmilenja vreden. Od hude vesti gnan sapustivfhi vse svoje premoshenje hodim sdaj po sveti ífkajè miruo vest, pa jo ne najdem; le solse ino ojstra pokora mi jo bodo sadobile. Vama pa blaga mosha! sim narvezho nefrezho prizhivil. Od nekiga krivizhuga pravdarja sapeljan, kateri sdaj v' tim gradu se gostuje, ino od lakomnosti zhifto vjet sim si sa posojene dnarje grad ino vse vashe premoshenje vlastil; blago Notburgo ino Katerzo sim pa, ki niso hotle krivizhno písmo podpisati, obe v' jezho pahnil, ino nedolshuo Notburgo, o nevsmilenje! oslepil. Jes ne prošim sa vsmilenje, ampak le sa pravizhno shtrafingo ino sa odpufhanje mojiga hudodelftva. » - Ladislav komaj své nefrezho svoje ljube matere ino festré, kar odpre dvorne vrate, hiti s' mezham v' roki zhes stopnje (shenge) v' hífho, najde nevsmilenza

v' nji; bersh sgrabil ga je rekozh: » Stoj hudobnesh, stoj! Kje so moja mati, kje moja sestra? Tvoja ura je vdarila saframovàviz! berfsh me pelji v' jezho! . . .

Na to prideta Rihard ino Albert. Komaj de k' jezhnim vratam pridejo, she slifhijo premilo vpitje nefrezhnih v' jèzhi: » O vmorite naji, smert bove loshej prestale, kakor pa od glada huda terpinzhane v' temni jezhi. » Bersh se duri jezhe odprejo, blede, suhe kakor smert pridete Notburga ino Katerza is jezhe. Rihard objeme svojo sheno Notburgo, Ladiflav svojo sestro Katerzo, veselje snida blage familie popifati ni mogozhe.

Krivizhni pravdar bil je vprizho vsih k' smerti na oguju obfojen, pa vsinilena Notburga je sa njega profila, ino ga od ognja refhila. Bil je po tém ravno v taisto jezho pahnjen, v' kateri je blaga Notburga dve leti jezhala, v' kateri je tudi ofem dni po tem v' obupu vmerl. Alberta pa savoljo njegoviga kfanja profliga florijo, de sna, kakor je she namenjen bil v' sveto deshelo iti, tam na grobi Jesufa svoje grehe objokati ino se spokoriti. — Rihard je dal temno jezho, v' kateri je blaga Notburga dve leti sdihovala podreti, ino ravno ondi lepo kapelzo

v' zhaft svetimn krishu fosidati. V' kapelzo postavi meſingasti krish olepſhan is shlahtnim diamanti. Vſak dan ſe je sbirala blaga Rihardova familia v' kapelzi, ino je boſhjo previdnoſt vifoko zhaſtila!

Ljubi bratje ino ſeſtre! Slifhali ſte, kako dalezh je lakomnoſt ino kriviza Alberta ino krivizhniga pravdârja ſpravila, ino kako hudo je obà veſt pekla, O varite ſe lakomnoſti ino krivize, ſakaj, » Korenina vſiga hudiga je lakomnoſt. » Boljſhi je revnimu biti ino mirno veſt imeti, kakor pa tavshente krivizhno poſèſti, ino jih v' nepokoju vshivati. V' miru s' Bogam shiveti, ino mirno veſt imèti, to je na ſemlji naj shlahtnej blago, ktero nam naſhe shivljenje ſladi!

PALEŠTINA

ŠVETA DESHELA

POPIŠOVANJE

Ni pod milem fonzam imenitnejšhi ino svetejšhi deshele sa kristjane, kakor je sveta deshela Palestina, kjer je naš Svelizhar Jesuf Kristuf rojen bil, sa naš grefhnike terpel, ino na gori Golgoti vmerl. Tamkaj se je Jesufovo svetlo fonze, fonze isvelizhanfke vere pervizh safvetilo, ino s' svojimi sharki temine zhlovefhke pameti rasvetlilo. Tamkaj tezhe sveti potok Jordan, v' katerim je Jesuf od Janesa kerfhen bil, tamkaj se vidi pušhava, v' kateri se je Jesuf fhtirdefet dni postil, tamkaj stoji prijasno morjé Genezaret, na katerim je Kristuf vihar vstano vil, ino po kraju rezheniga morja nar raji hodil, uzhil, zhudeshe delal, ino se všim ljudèm fka sal, de je pravi boshji Sin, ino Svelizhar zhlovefhki. Palestina je taista sveta deshela, kjer je Jesuf hodil, uzhil, grefhnike svaril, bolne os-

dravljal, shaloftne talashil, ino s' zhudnimi déli ino s' svetimi zhednostmi rasdjäl sanke (saderge) pregrefhuiga ferza. Tamkaj se je lepo Jerusalemfko mesto blifketalo, s' salim tempelnam, s' verlim sidovjem; tamkaj se vidijo velizhaftne lepe gore, kakor ðljfka gora, kjër je Jesuf vef samaknjen k' nebefhkimu Ozhetu molil, ino kervavi pot potil, od kodar se vfa lepota Jerusalemfhiga mesta vidi, zhes katero je Jesuf milo jokäl savolj terdovratnosti Jerusalemezov; gora Galgota (Kalvaria,) kjër je Jesuf krishan bil, ino v' fushnost fatana vklenjene boshje otroke odrefhil.

Kdo kristjanov ni shelen brati ino vediti taifte svete kraje, kodar je nafh ljubi Svelizhar hodil, uzhil, zbudeshe deläl, terpel ino vmerl? V' kratkim jih tukaj najdete popifane.

*) V' Asji je obljublena deshela Palestina, Turk v' nji gospodari. Od jutra se derfhi pufhave Arabje, proti vezheru ali sahadu fredosemeljfkiga morja, proti severju, Sirje, ino proti jugi kamnitne Arabje. Palestina ni velika deshela, fhest ino trideset mil dolgo ino dvajset

---

*) Asja je med petimi deli svetä prvi del, v' katerim je Bog nafhe perve stvaril.

šhiroka, toljka je, kakor korofhka ino šhtajar-
fka deshela fkupaj. Ob zhafu Kristufovim je
bila možno rodovitna deshela, lepa, kakor
boshji vert, sa vse prav rodovitna tlà. Rodila
je dofti shita, šádja, vina, ino vsih potrebnih
rezhi. Vse gore fo bile rodovitne, marfkatere
drevesa, kakor figove ino margaránove (Granat-
apfelbaum) fo trikrat, tudi šhtirkat v' leti rodile,
vinfka terta je po dvanajšt tudi po šhtirnajšt
suntov teshke, ino en komolz dolge gròsde
rodila, jagode fo bile tako debele, kakor fo
per naf breskve, s' eno besedo deshela je bila,
ki se je med ino mlèko v' nje zedilo. Sime
nimajo tam tako hude, kakor pri naf, ino kadar
naf šhe huda sima šifka, je v' Palestini prijasna
spomlad. O veliki nozhi se tamkaj shetva sazhne,
ino terpi do binkufhuh. Tri milijonov prebivav
zov je šhtela.

Palestina je možno gorata deshela, od fe-
verja do juga na obeh krajih reke Jordana se
gore vsdigujejo. Narimenitnej gore fo:

1. Libanon. Na rezheni gori fo rasti višoki,
lepi ino dišhezhi zedri, s' takim zedrovim lesam
je bil lepi ino dragi Salomonov tempel vlošen.
Danafhni dan zedroviga lefa na Libani malo
najdefh.

2. Nebo. Js te gore je Bog Mosefu obljudeno deshelo pokasal, rekel mu je: » Vidifh, ta je deshela, ktiro sim Abrahamu, Jsaku ino Jakobu s' perfego obljudil. Glej! pokashem ti jo, v' njo pa ne pridefh. » Na ti gori je tudi Mosef vmerl.

3. Kvarantania. Na ti gori je bil Jesus od hudizha fkufhan, ki mu velike kralestva ino njih zhaft kashe rekozh: « Poglej, kolika lepota ino dragota je ta! Vse to je v' moji oblasti, komur hozhem, lahko dam. Tebi vse v' oblast dam, famo to mi flori: padi pred mene na kolena, ino moli me. » Jesusu se je sadofti she sdélo, sagromi mu rekozh: » Poberi se prozh od mene fkufhnjavez, sakaj sv. pismo nam le eniga Boga moliti sapove, ino njemu samimu flushiti. »

4. Tabor. Narlepfihi gora judovske deshele. Na ti gori se je Jesus spremenil, njegov obras je sijal, kakor sonze, kakor beli sneg se je njegovo oblazhilo svetilo. Njemu se perdrushita v' nebeslki zhafti vfa spremenjena Mosef ino Elija.

5. Karmel. Lepa vfa selena gora na sredosemeliskim morju ima bliso dva tavshent berlogov, najimenitnejfihi so preroka Elija ino Eliseja, v' teh berlogih so posnej muihi ino

pufhavniki prebivali. Od gore Karmel imajo mnih karmelitarji svoje ime. Na ti gori rastejo lepe hrastove in jelove drevesa.

6. Gora Juda bliso mertviga morja. V' berglogih gore Juda se je David skrtil pred kraljem Savlam, kter ga je hotel vmoriti.

7. Silo. Bliso tē gore je bilo mesto Silo, kjēr je bila skrinja savese tristo let s' hranjena.

8. Garazim. Na ti gori so imeli Samarijani svoj velik ino lep tempel, kterga je Janes Hirkan v' leti 135 pred Kristusovim rojstvom rasul. Od tuga tempelna je Jesuf s' Samarijanko per Jakobovim vodnjaku govoril, ktera ga prafha: » Gospod! vidim ti si prerok, svet mosh, prijatel boshji, povej mi, nafhi ozhetje so na ti gori Boga molili, Judje papravijo, de ga imāmo v' Jerusalemu moliti, kdo imā tedaj prav? » Jesuf rezhe: « Shena verjami mi, zhaf pride, ino sdaj je she, de ne bodo Ozheta molili ne na gori Garazim, ne v' Jerusalemu, ko bodo pravi molzi v' duhu Ozheta molili ino v' refnizi, ino tudi Ozhe hozhe, de ga tako molijo. Bog je duh, ino ktiri ga molijo, ga morejo v' duhu ino v' refnizi moliti. »

9. Oljka gora, pol ure hoda od Jerusalema. Gora je lepa, rodovitna s' tremi verhi.

Na fredi gore kashejo kraj, kjer je Jesuf s' Aposteljni sedel; se zhes Jeruralemfko mesto milo jokal, ino blishno njegovo konzhanje prerokoval. Ravno òndi je zefar Titus svoj fhotor postavil, ko je bil s' svojo armado prifhel, puntarfke Jerusalemze pokonzhat.

— Na ti gori je Jesuf svet ozhenafh uzhil, ino snamenja sodniga dne prerokoval. Na ti gori so tudi Aposteljni sv. apostolfsko vero sloshili. Na frednim verhi oljske gore je Jesuf v' nebo fhel proti severju obernen; fhe sdaj se vidiyo v' neki pezhini trijè pèrfti Jesufove noge sasnamnjeni. Ravno na tim verhu je sveta Helena, mati perviga ker: zefarja Konfhtantina dala lepo zerkev zhaftitliviga fpomina unebohóda Jesufa posidati, sraven zerkve tudi lep klofhter postaviti, v' katerim so vposnejih zhasih mnih Beneditarji dolgo prebivali. Vse to verlo sidovje je sdaj rasfuto, òndi, kjer je lepa zerkev stala, ftoji sdaj tùrfka molivniza (shamija,) ino verni kristijani so Turkam veliko plazhali de smejo na dan vnebohoda Jesufa na óljfski gori sveto opravilo opravlati. Na rezheni gori je tudi bil vert, blis pristave Gezemani, kjer je Jesufa pod òlikami velika shalofst ino britkofst opadla, kjer je k' Ozhetu molil ino kervavi pot potil, ino kjer

ga je Judesh s' kufhevanjem sdal. V' tim verti fhe dan danafhin stoji ofem òljik filo visoke starosti; pravijo: de fo od Jesufovih zhafov, pod katerimi je on kervavi pot potil.

*Palestina ima tudi lepe
ino rodovitne ravnine ino doline.*

1. Ravnina Jordana je 50 ur dolga, v' ti ravnini je sveti Janes pokoro pridgoval ino ljudi kerstil.

2. Ravnina Jesrel dvanajst ur hodá dolga ino pet s'hiroka, v' ti ravnini fo bratje Joshefa Jsmaelzam sa dvajset frebernikov prodali.

3. Ravnina Saron okoli fredosemeljskiga morjá shtirdefet ur hodá dolga, ob zhasi Jesufovim mozhno rodovitna, je sdaj pufhava.

4. Dolina Hinnom blisi mesta Jerusalema. V' ti dolini je bila lozharfka njiva, ktero je duhovshina sa kervini dnar (sa tridefet frebernikov) kupila, ptujze na njo pokopavat.

5. Dolina Efkol. V' ti dolini je vinfka terta lepe velike ino teshke gròsde rodila. En tak grosd fo ogledniki na drògu Mosefu v' pufhavo prinesli.

6. Dolina Sidim. V' ti dolini so bile pregrešne mesta: Sodoma, Gomora, Adama, Zeboim, ktere mesta je Bog savolj spazhnosti ino savolj takiga gerdiga greha, ki se zlo imenuvati ne sme, pokonzhal.

Bog pravizhen, kateri vsako pregreho hudo tepe, je pokonzhal mesta ino pregrešne prebivavze, rasen Lota ino niegovih hzherà s' shveplam ino ognjam. Vef lepi ino rodovitni kraj je sdaj v' jesero, kterimu se rezhe mertvo morje, polno shvépla ino foli.

Reka, jesara ino morje.

1. Reka Jordan. V' ti reki je bil Jesuf od Janesa keršhen. Romarji, kateri k' boshjimu grobu v' Jerusalem hodijo, se k' vezhnimu spominu svetiga Jesufoviga kersta v' Jordani koplejo ino vmivajo.

2. Jesero Genezaret je tri mile dolgo, eno milo fhiroko, ino ima vse shivo shlahnih rib. Na tim jeseru je Jesuf zhudeshe delal, ino uzhil; v' njem so Aposteljni tudi nar raji ribili. Krog jesera so bile rodovitne okolize. Ob morju so stale mesta Kafarnavm, kjèr je Jesuf stanoval, ino Betzajde, kjèr je hilo nar vezh Apo-

stelnov domà. V' tim vefelim kraju je Jesuf nar raji uzhil.

3. Mertvo morje. Mertvo morje je okoli tri-defet ur hodà dolgo, okoli ofem ur pafhiroko. Pravi se mu mertvo morje, ker njzh ne shivi v' njem savolj shvepla ino foli. Mertvo morje je fhe dan danafhen ftrafhno snamuje nebefhke jese, ki fo jo zhloveshke hudobije zhes se perklizale. Popotnika ftrah ino grosa obide, kadar mimo gre.

Jmenitne mesta v' Palestini fo :

1. Jerusalem, sveto ino najjmenitnejfhi mesto v' sveti desheli, nekajni fedesh judovfkih kra-ljev, bilo je velizhaftno mesto ob zhafu Jesuf-vim, kjér je bil tempelj Salomonov. Tako lepiga tempeljna she ni bilo na sveti, vse ftene fo bile s' zedrovim difhezhim lefam vlohene, s' slatimi roshizami ino s' palmovimi drevèfi opisane Al-tar, vfih defet svezhnikov po obèh straneh, vfa pofoda ino vse kadilnize fo bile is famozhifiga slata, zlo shebli fo bili slati. Tla fo bile s' slatam vlohéne, ino vrata s' slatam prevlezhene. V' tim je bila fkrinja saveese, dva velika slata

angeljza sta sprosterála svoje perute nad njo. okna so bile s' slatam kovane, streha is slatiga kofitarja itd.

Jerusalem je bilo lepo ino mozhno mesto, 164 mozhnih turnov je imelo, is katerih so se proti sovrasnikam branili. Shtelo je zhes 150,000 prebivavzov, pa hudobni so bili njegovi prebivavzi, katerim je Jesuf s' folsnimi ozhmi prerokaval, de bo njih mesto ino tempelj rasdjano. Kar je on prerokoval, sgodilo se je. Judje so mero svoje hudobije sverfhili, sveti tempelj s' krivizo ofkrunili, pravizhne pozeli desheli pregaujali, ino nedolshuo kri prelivali. Bogu se je dosti sdelo, pothle nad nje grosovitne Rimljane, ravno o velikonozhnih prasnikih, kadar se je po Jerusalemu vse od ljudi terló, ki so v' tempelj prishli. Mogozhni vojshaki so, ko derrezhi levi, Jerusalemsko mésto oblegli, ni prishla shiva dufha ne noter ne vun. Strafhna lakota po vřim mestu rujove, vojška hrumi od svunaj, kuga tuli od snotraj, vse povfodi davi nevfmi-lena smert, kup na kupi merlizhev po vřih ulizah leshi. Kri kakor potok tezhe po ulizah. Ednajst sto tavshent Judov je bilo pokonzhanih, bliso sto tavshent v' fushnost prodanih, ali pa divji sverini sa kratek zhaf pometauih ino od

nje rasterganih, ino zhes 12000 jih je lakote vmerlo. *)

Jerusalemfko mesto je bilo poshgano, t'empelj s' v'fim imenitnim sidovjem rasfut, de ni kamna na kamenu ostalo, kakor je Kristuf 37 let poprej prerokoval. Do leta 1382 je bilo Jerusalemfko mesto jednajstkrat poshgano ino rasfuto, ino zhes milijon prebivavzov vmorjenih.

Sveta Helena, mati perviga ker: zefarja Konfhtantina je dala v' leti 326. na gori Golgota lepo zerkev boshjiga groba posidati, kamor so is v'fih krajev sveta kristjani na boshji pot hodili. Tudi je ta brumna ino sveta mati s'he vezh drngih lepih zerkev ino klofhtro posidati dala, óndi sdaj le podertino najdfsh.

V' leti 636 so Muhamedani si sveto mesto osvojili ino kristjane nevsmileno hudo imeli. Vsdignili so se kerfhanfki vojshaki is Evrope, svete mesta spet dobit. Krishanki so jim rekli, vojfki pa, Krishantija, ker je v'fakter krish na persih nosil. Krishantije so se sazhele v' leti 1099, ino so terpele do leta 1291 Bliso dvefto let so hodili kuesi ino vitesi v' Palestino v' sveto deshelo. se sa vero Kristusovo vojfkovat,

---

*) Josef Flavi.

ino she v' leti 1099 so si Jerusalem osvojili. Ko pa kristjani eniga ferza niso bili, so sveto deshelo sopet sgubili, ino sdaj Turk v. Jerusalemi gospoduje. Sedajno mesto Jerusalem je slabo shaloftno mésto, zela okolshina je puhava, komaj 21,000 prebivavzov fhteje, med tim je tavshent kristjanov. Najlepshi zerkev je she sdaj zerkev boshjiga groba, óndi kjer je bil Jesuf pokopan. Kjer je pa nekdej imeniten ino velizhaften tempelj stal, ondi sdaj velika turfhka molivniza ali shamia stoji. — Puhava so sdaj tisti sveti kraji, rasfuto je verlo sidovje Jerusalemfka mesta, ino zhudno slavniga tempeljna, le sarafhena grobla sdaj na tistim mestu po pretezhenih zhasih shaluje, ino vsim grefhnikam osnanuje, kak ojfiro Bog pregreho kashtiga.

2. Betlehem, mestize dve uri hodá pod Jerusalemam, je stalo na kamenitnim hribu, v' prav lepi ino prijetni okolizi. V' tim mestizu je bil David rojen ino od Samuela sa kralja pomasan. Sdaj je le majhina révna vas, ino svunaj vasi je imenitna zerkev ravno na tistim kraju, kjer je bil Jesuf rojen, dva ino trideset lampiz v' nje gori. Romarjam se kashe kraj ino kamen, kjer je Jesuf rojen bil, okrog kamena so pa téle besede s' slatimi zherkam napifane:

« *Tukaj je Jesus od divize Marie rojen.* » Na drugi strani se vidi kraj, kjer so trije kralji klezjali, molili, ino Jesufu miro, kadilo ino zhisto slato darovali. Spet na drugi strani kashejo berlog, kjer kosti nedolshnih otrozhizhkov pozhivaja, katere je Herodesh vkasal vmoriti. En zhetertlej ure hodá proti severju se vidi val, kjer so pastirzi prebivali. Tudi polje se romarjam kashe kjer je angelj pastirzam rojstvo Jesufovo osnanil. Sveta Helena je dala na tistim polju, kjer je angelj pastirzam rojstvo Jesufa osnanil, lepo zerkev posidati, sdaj je óndi sama grobla. V' Betlehemu bliso tavshent kristijanov prebiva.

3. Nazaret, od Jerusalema 24 ur hoda je bilo nekdej zhedno mestize na visoki pezhini kjer so Jesus, Maria ino sv. Joshef domovali, sdaj je Nazaret le majhina val, v' kateri zhes dvanajststo kristijanov prebiva. Od tiga mestiza ima Jesus ime: » Nazarenfki. » V' Nazaretu je lepa zerkev Marie Devize zhistiga spozhetja ravno na taistim kraju, kjer so Jesus Maria ino sv. Joshef prebivali. Brumni muhi, ki tamkaj prebivajo, romarjam vse tiste kraje s' veseljem pokashejo, kjer je Maria stanovale, ino kjér je sveti Joshef svoje tesarfko felifhe imel. Kashejo Jesufovo hifho, miso, sholo, tempelj, kjer je Jesus uzhil,

kashejo pezhino, zhes katero so Jesufa njegovi rojaki hoteli vrézhi, kashejo kamen, okoli ktirga je Jesuf s' Aposteljni sedel, jedel ino jih uzhil itd.

Vezhna tihota v' tih svetih krajih prebiva, vsaka she tako mala stvariza shaluje po rajnih svetih zhasih, vsaka sarafhena grobla velizhastnih rasfutih krajev govori: « Romar, popotnik! postoj na nashih groblah, vidi ino premishluj!! »

HOJA JESUSOVA PO SVETI

DESHELI.

Vem, de bi tudi radi vedli Jesusovo hojo po sveti desheli, kje je hodil, kje uzhil, kje ino ktere zhudeshe delal v' tim ali v' unim mestu, v' tergi, v' puhavi ali na gori. Tukaj najdete njegovo sveto hojo po desheli v' kratkim popisano.

V' Betlehemu najdemo Jesufa narprej, kjer je rojen bil, ino na osmi dan po Judovski postavi obresan. Shtirdefet dni po rojstvu ga Maria v' tempeljnu Bogu daruje, kjer je brumni Simeon Marii veliko shalost ino britkost prerokoval, rekel ji je: » Ojster mezh bo presunil

tvoje serze itd., » Sveta drushina Maria ino
 fv. Joshef gredo po obresovauju s' svojim
 Sinkam nasaj v' Betlehem, na to pridejo
 od sonzhuiga is hoda sveti trije kralji Jesufa
 darovat. Betlehem sapustijo, ino se v' beg na
 Egiptavsko s' Jesufam podajo, ker je tiraufki
 kralj Herodesh fklenil, Betlehemske ino vse
 fantizhke tistiga kraja, kar jih ni bilo nad dve-
 ma letama, naglo pomoriti. Po smerti Herode-
 sha pridejo spet nasaj v' Nazaret, kjer sta Maria
 ino fv. Joshef svoje domovanje imela. Kader je
 Jesuf dvanajst let star bil, je shel s' svojimi
 starshi v' Jerufalem na boshji pot, kjer so ga
 sgubili, ino tretji dan v' tempeljnu v' fredu u-
 zhenikov najdli, ki jih je poslušhal, prafhal ino
 odgovarjal; vsi se nad nesnano modrostjo tega
 posebniga fanta sazhudijo, vse vse ostermi. Is
 Jerusalema shel je s' starishi nasaj v' Nazaret
 na svojih starishov dom, » kjer jim je pokoren bil,
 ino je rafel, kakor v' starosti, tudi v' modrosti
 per Bogu ino ljudeh. » - V' tridesetim letu svoje
 starosti je sazhel Jesuf uzhiti, pa preden je svoj
 uk sazhel, pride is Nazareta k' Janesu na reko
 Jordan, kjer ga je Janes kerstil. Po fv. kersti
 gre zhes Jordan v' pufhavo Kvarantanjo se sa
 naf postit ino perpravlat na veliko opravilo, de

bo svet uzhitil ino svelizhati sazhel, kjer je bil od fatana skufhan, ino od angeljev postreshen. Po svetim postu se sopet na reko Jordan poda, kjer si je uzhenze isvoljil. Andrej, Janes, Peter, Filip ino Natanael so bili njegovi prvi uzhenzi, s' njimi je shel na Galilejsko v' svoje domazhe kraje nasaj. Ravno tedaj je v' malim mestizu v' Kani na Galilejskim svatovshiva bila, Jesus, Maria ino njegovi uzhenzi so tudi bili na gostovanje povabljeni, kjer je Jesus prvi zhudesh storil. Kanan sapustivshi poda se s' Mario ino uzhenzi v' Kafarnavn, kjer je, kakor tudi po vsih blishnih okolizah pridgoval. Od tódi gre na svoje domovanje v' Nazaret, pridgoval je svojim rojakam, pa oni ga niso slifhali, zhes veliko pezhino, na kateri je malo mestize Nazaret stalo, bi ga bili skoraj v' globozhino vergli.

Is Narareta se nasaj v' Kafarnavn podà, od tódi gre v' Jerusalem k' velikonozhnim prasniku, kjer je shlahten Nikodem po nozhi k' Jesusu prifhel, Jesus ga je poduzhil, ino svojiga uzhenza prijasuo sprijel. Po opraviu sapusti Jerusalem ino gré s' uzhenzi v' Judeo bliso mesta Jeriho. V' Judeji je zhes pol leta prebival ino pridgoval. Judeo sapusti ravno ob zhafi, ko je Janes kerstnik v' jezho sapert bil, ino gre

fkos Samarijo v' Galilejo nasaj. V' Samarii je vun mesta Sihem per Jakobovim vodnjaku pozhival, ino se s' Samarijánko pogovarjal. V' Samarii je tudi ene dni uzhil, kjer je prav naukashelne ferza najdel. Js Samarie pride v' Galilejo, pusti óndi svoje uzhenze, ino se poda v' Kanan k' svoji shlahti, kjér je fina nekiga kraljeviga flushavnika osdravil.

Po tém pride spet v' Kafarnavm, najde na jeséru svoje uzhenze ribiti, jim rezhe ribzhovanje sapustiti, ino sa njim iti. Od vsih krajev ino deshel mu vodijo bolnike, vse beteshne ino s' bolezhinami obloshene, flépze, glúfhze, krúljeve, mutze, obsédene, gobove ino mertvúde; osdravil jih je. Po s-hodu je Jesuf na dom Petra ino Andreja fhel, kjer je Petrovo tafho od merslize osdravil. Savolj velike stífke ljudstva je stopil v' zholnizh, ino je is zholna uzhil. Na jeseru Genezaret storil je dva zhudsha: obilni ribji lov, ino vihar na jeseru vstanovi. Zhes jesero se perpeljá v' Gadaro, kjer je obsedenza osdravil. Od óndi spet se v' Kafarnavm nasaj perpelja, kjer Matévsha sa njim iti vabi. Kmalí po tém osdravi bolno sheno, ktera se je robu njoviga oblazhila doteknila, dva slepza ino eniga glúfhza, tudi ozhetu Jairu njegovo mertvo hzhér oshívi. Od

meſta do meſta, od terga do terga, od vafi do vafi je hodil, ino je povſodi uzhil ino zhudeshe delal. Sdaj ſi je iſvoljil dvanajſt apoſteljnov ſmed dva ino ſedemdefet uzhenzov, kateri ſo ga povſodi ſpremlali. Kmali po tem gre na goro Tabor, kjér je lepo lepo pridgoval. Is gore ſe ſopet v' Kafarnavn naſaj podá, ino osdravi s' potama ſlotnikoviga hlapza, v' Kafarnavmu pa mertvúda.

Sdaj ſe Jeſuf ſopet ſpravlja k' prasniku v' Jeruſalem, ſkos meſtize Najm ſvojo hojo naſtopi. Ravno med méſtne vrata ſtopi s' ſvojimi uzhenzi, kar mu merlizhá na proti perneſó, edín ſin neke vdove je bil. Jeſufu ſe je ſhaloſtna mati v' ſerze vſmilila, oshivel ji je ſua. Zhes Jordan pride v' Perejo, tjekej je Janes kerſtnik dva uzhenza poſlal Jeſufa praſhat: « zhe je on tiſti, ktiri bo na ſvet po obljubah boſhjih priſhel, ali pa naj drugiga zhakamo? » Jeſuf jima rezhe: » Pojta ino povejta Janesu kar ſta vidilá ino ſliſhala, de ſlepzi pregledujejo, gluſhzi preſluſtujejo, kruljevi ſprehajajo, gobovzi ſe ozhifhávjajo, merlizhi vſtajajo, ino vboгим ſe boſhje kraljeſtvo osnanuje. Po tim ſe podá zhes Jordan v' Jeriho, ino odondod v' Betanijo, is Betanije pa v' Jeruſalemu.

osdravi osem ino tridesetletniga bolnika, rekel mu je: « Vstani, posteljo vsemi ino idi. » Na hoji v' Galilejo spet osdravi moshá s' fkluzheno roko, v' drugim kraji spet gluhiga ino mutastiga zhloveka.

Na poti v' Kafarnavm je uzhil ljudstvo v' lepih prilikah, kjér mu njegova mati Maria naproti pride. V' okolizi Tiberije své Jesuf smert Janesa Kerstnika. Podá se potém zhes morje Genezaret v' pufhavo, de bi v' tihim ino v' samotnim kraju svojim uzhénzam loshej refnize raslagal. Ljudem pa tudi v' pufhavo sa njim iti ni bilo predalezh, ino njegov sveti nauk poslushat. She tri dni ga poslus'hajo bres jedi. Jesufu se ljudstvo vsmili, zhudesh stori, nastel je shtir tavshent ljudi v' pufhavi s' sedmimi kruhi.

Po tém pride nasaj v' Kafarnavm, ino se s' svojimi jogri zhes Galilejsko morjé, ki je salo mesto Tiberias dosevalo perpeljá, ino se hozhe s' njimi pozhiti, pa tudi óndi pokoja ne najde. Vsdignil se je na vis'hi samoto, gré na goro, ino tamkaj se s' svojimi uzhenzi vsede. Muoshize grejo bersh sa njim, ino se okoli njega po bregu kros'hijo. Spet Jesuf zhudesh stori. Pet tavshent lazhnih, je s' pétni kruhi nastel. —

Sdaj se Jesuf sadnizh poda v' Jerusalem, po vsih svojih hojah je milostliv ino dobrotliv bil. Na poti v' Jerusalem med Galilejo ino Samarijo osdravi deset gobovih mosh, v' Betanii pa Lazarja, ki je she shtir dni v' grobi bil, oshivi. Pride s' veliko mnoshizo v' Jeriho, napové svojim uzhenzam svojo blishno smert, se vsede na pohlevno otlizo, ino jesdi v' Jerusalem. Trume ljudi ga spremlajo. ino mu visoko hvalo pojó. Jesuf Jerusalemfko mesto vgleda, se milo rasfolsi ino joka, shaluje nad pregresfnimi Jerusalemzi, ki terdovratno v' strafhnih pregrehah tizhijo, ino se poboljšhati nozhejo. Vmerl je sadnizh prostovoljen na teshkim léfu sv. kri-sha sa gresfen svet, vstal na tretji dan od smerti, ino shel je na vishavi óljfke gore v' prizho aposteljnov v' sv. nebefa.

Tako je dokonzhal nash Svelizhar Jesuf Kristuf svojo velizhaftno hojo!!

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and largely illegible due to fading and the paper's condition.

K A S A L O.

Staršhev perva škerb	Stran	5
Najden saklad	»	10
Krišhatija	»	15
Rihard v' fushnosti	»	17
Nove terplenje	»	20
Ladislav v' fushnosti	»	22
Ladislav is fushnosti refhen	»	25
Pufhavnik	»	28
Rihard is fushnosti refhen	»	31
Prihod	»	34
Popisovanje Palestine svete deshele	»	38
Hoja Jesufova po sv. desheli	»	51

K. A. S. A. I. O.

1	Starý písmo knihy
2	Starý zápis
3	Starý zápis
4	Starý zápis
5	Starý zápis
6	Starý zápis
7	Starý zápis
8	Starý zápis
9	Starý zápis
10	Starý zápis
11	Starý zápis
12	Starý zápis
13	Starý zápis
14	Starý zápis
15	Starý zápis
16	Starý zápis
17	Starý zápis
18	Starý zápis
19	Starý zápis
20	Starý zápis
21	Starý zápis
22	Starý zápis
23	Starý zápis
24	Starý zápis
25	Starý zápis
26	Starý zápis
27	Starý zápis
28	Starý zápis
29	Starý zápis
30	Starý zápis
31	Starý zápis
32	Starý zápis
33	Starý zápis
34	Starý zápis
35	Starý zápis
36	Starý zápis
37	Starý zápis
38	Starý zápis
39	Starý zápis
40	Starý zápis
41	Starý zápis
42	Starý zápis
43	Starý zápis
44	Starý zápis
45	Starý zápis
46	Starý zápis
47	Starý zápis
48	Starý zápis
49	Starý zápis
50	Starý zápis
51	Starý zápis
52	Starý zápis
53	Starý zápis
54	Starý zápis
55	Starý zápis
56	Starý zápis
57	Starý zápis
58	Starý zápis
59	Starý zápis
60	Starý zápis
61	Starý zápis
62	Starý zápis
63	Starý zápis
64	Starý zápis
65	Starý zápis
66	Starý zápis
67	Starý zápis
68	Starý zápis
69	Starý zápis
70	Starý zápis
71	Starý zápis
72	Starý zápis
73	Starý zápis
74	Starý zápis
75	Starý zápis
76	Starý zápis
77	Starý zápis
78	Starý zápis
79	Starý zápis
80	Starý zápis
81	Starý zápis
82	Starý zápis
83	Starý zápis
84	Starý zápis
85	Starý zápis
86	Starý zápis
87	Starý zápis
88	Starý zápis
89	Starý zápis
90	Starý zápis
91	Starý zápis
92	Starý zápis
93	Starý zápis
94	Starý zápis
95	Starý zápis
96	Starý zápis
97	Starý zápis
98	Starý zápis
99	Starý zápis
100	Starý zápis

ZENA
15 Kr.